

2021/2006(INI)

16.7.2021

STANOVISKO

Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k strategii EU ke snížení emisí methanu
(2021/2006(INI))

Zpravodaj (*): Cristian-Silviu Buşoi

(*): Postup s přidruženým výborem – článek 57 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že emise methanu jsou druhou největší příčinou globálního oteplování, přičemž přibližně jedna třetina celosvětových antropogenních emisí methanu pochází z odvětví energetiky;
- B. vzhledem k tomu, že koncentrace methanu v atmosféře je v současné době přibližně dvaapůlkrát vyšší než před průmyslovou revolucí a neustále se zvyšuje; zdůrazňuje, že podle globálního posouzení methanu vypracovaného Programem OSN pro životní prostředí (UNEP) z roku 2021 „je snížení emisí methanu způsobených člověkem jednou z nákladově nejefektivnějších strategií, jak rychle snížit rychlost oteplování a významně přispět k celosvětovému úsilí o omezení nárůstu teploty na 1,5 °C“;
- C. vzhledem k tomu, že energetická transformace směřující k dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 bude vyžadovat podstatné snížení emisí skleníkových plynů z odvětví energetiky, včetně emisí methanu; vzhledem k tomu, že z posouzení dopadů plánu dosažení cíle v oblasti klimatu¹ vyplývá, že cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů alespoň o 55 % vyžaduje řešení emisí methanu; vzhledem k tomu, že Mezinárodní energetická agentura ve své zprávě nazvané „Net Zero do roku 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector“ (Čistá nula do roku 2050: Plán pro světové energetické odvětví) uvádí, že emise methanu z fosilních paliv by měly být v rámci scénáře nulových čistých emisí sníženy v období 2020-2030 o 75 % ; vzhledem k tomu, že 15% snížení emisí, které vyžaduje Pařížská dohoda, by mohlo být dosaženo již díky nízkonákladovému a technicky proveditelnému zmírnění emisí methanu;
- D. vzhledem k tomu, že v odvětví energetiky lze dosáhnout velkého počtu nákladově nejefektivnějších úspor emisí methanu; vzhledem k tomu, že podle zprávy Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) mohou být emise methanu do konce tohoto desetiletí sníženy o 45 % a že je možné rychle a výrazně snížit emise methanu za použití stávajících technologií a při velmi nízkých nákladech; vzhledem k tomu, že podle odhadů Mezinárodní energetické agentury (Methane Tracker) lze přibližně 40 % emisí methanu souvisejících s energetikou snížit bez čistých nákladů, a to zejména tak, že se omezí únik methanu a odstraní se úniky v odvětví fosilních paliv;
- E. vzhledem k tomu, že největšími zdroji antropogenních emisí methanu v EU jsou odvětví zemního plynu a ropy (19 %), odvětví odpadového hospodářství (26 %) a zemědělství (53 %);
- F. vzhledem k tomu, že EU je největším dovozcem ropy a zemního plynu; vzhledem k tomu, že EU dováží až 85 % plynu a methanová stopa plynu vyprodukovaného v dodavatelských zemích je podle odhadů třikrát až osmkrát vyšší než emise methanu

¹ SWD(2020)0176.

produkovaného v Unii;

- G. vzhledem k tomu, že intenzita emisí methanu v EU se značně liší v závislosti na míře závislosti na zdrojích fosilních paliv ve skladbě zdrojů energie; vzhledem k tomu, že s ohledem na závislost EU na dodávkách energie ze třetích zemí, je využívání plynu pouze přechodnou záležitostí;
- H. vzhledem k tomu, že generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby² zaznamenalo skutečnost, že emise methanu pocházejí z celé řady odvětví, zejména zemědělství, odpadového hospodářství a energetiky, a že jakmile se methan nachází v atmosféře, mísí se dobře s jinými plyny, což ztěžuje jeho měření a podávání zpráv; vzhledem k tomu, že při vyloučení emisí z lesů a jiných druhů využívání půdy je nejistota ohledně údajů o emisích methanu obvykle mnohem vyšší ve srovnání s emisemi CO₂; vzhledem k tomu, že nedávné studie³ odhadují, že celosvětové antropogenní emise fosilního methanu jsou podhodnoceny přibližně o 25 až 40 %;
- I. vzhledem k tomu, že fugitivní emise z unikajícího zařízení, infrastruktury nebo uzavřených a opuštěných míst a emise z odvětrávání a neúplného spalování methanu představují většinu emisí methanu v odvětví energetiky;
- J. vzhledem k tomu, že již existuje nařízení EU, které pomáhá poskytovat informace o emisích methanu, včetně nařízení (ES) č. 166/2006 o registru E-PRTR⁴ a směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích⁵, avšak v současné době neexistuje v EU žádná politika zaměřená konkrétně na snížení emisí methanu;
- K. vzhledem k tomu, že zlepšování a zavádění vhodných a vhodně cílených technologií a postupů ke zlepšení monitorování, vykazování a ověřování a snižování emisí jsou základem účinného snižování emisí methanu;
1. zdůrazňuje význam rychlého snížení emisí methanu jako jednoho z nejúčinnějších opatření pro opatření EU v oblasti klimatu; konstatuje, že snížení emisí methanu doplňuje nezbytné snížení emisí oxidu uhličitého; zdůrazňuje, že snížení emisí methanu přináší značné výhody nejen z hlediska snížení dopadů na klima, ale také z hlediska lepší kvality ovzduší, neboť methan rovněž přispívá k tvorbě troposférického ozonu, což je látka silně znečišťující místní prostředí, která způsobuje vážné zdravotní problémy;
 2. souhlasí s tím, že ambicióznější snížení emisí skleníkových plynů o alespoň 55 % do roku 2030 bude vyžadovat další úsilí o řešení všech skleníkových plynů; zdůrazňuje, že toto úsilí bude znamenat, že bude zapotřebí více investic do technologií souvisejících s

² <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-reducing-methane-emissions-in-the-energy-sector/05-2021>

³ Hmiel, B., Petrenko, V.V., Dyonisius, M.N. *et al*, *Preindustrial ¹⁴CH₄ indicates greater anthropogenic fossil CH₄ emissions*, *Nature*, Vol. 578, 2020, pp. 409–412, dostupné mimo jiné zde:

<https://www.nature.com/articles/s41586-020-1991-8>

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr uniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES, Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 1.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění), Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17.

monitorováním, vykazováním a ověřováním (MRV) a se zjišťováním a odstraňováním netěsností (LDAR);

3. vyzývá ke strategii EU ke snížení emisí methanu; podporuje jasnou cestu a legislativní rámec pro komplexní zmírnění emisí methanu v celé Evropě i na mezinárodní úrovni, a to podporou součinnosti mezi odvětvími s cílem posílit obchodní důvody zachycování methanu, který má komerční hodnotu a mohl by být přímo zpeněžován, a předcházení emisím methanu a přispět tak k dosažení cílů EU v oblasti dekarbonizace; vítá zvážení právních předpisů týkajících se cílů a norem pro snížení emisí methanu ze spotřebovaných fosilních paliv, včetně dovozu; podporuje navrhování a zavádění vhodných a nákladově efektivních nástrojů na zmírňování methanu, které průmyslu v různých částech hodnotového řetězce umožní dosáhnout optimálních výkonnostních norem;
4. zdůrazňuje, že je nezbytné dekarbonizovat plynárenství, aby bylo možné dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050; uvědomuje si úlohu fosilních plynů při uspokojování dnešní celosvětové poptávky po energii a zdůrazňuje, že jeho úloha v transformaci energetiky jako pouze přechodného zdroje bude záviset rovněž na úspěšném snižování souvisejících emisí methanu;
5. bere na vědomí dosavadní práci plynárenského průmyslu na snížení emisí methanu prostřednictvím dobrovolných iniciativ, jako jsou ropná a plynárenská iniciativa pro klima (OGCI), zásady týkající se methanu (MGP) a partnerství pro methan v odvětví ropy a zemního plynu (OGMP 2.0), a zdůrazňuje závazek učinit ještě důraznější kroky k dalšímu zmírnění emisí methanu v celém hodnotovém řetězci plynu;
6. vítá přípravu právních předpisů pro odvětví energetiky se závaznými pravidly pro monitorování, vykazování a ověřování, které vycházejí z metodiky OGMP 2.0 a povinného zjišťování a odstraňování netěsností (LDAR), a to i v oblasti dovozu, přičemž vycházejí z osvědčených postupů a jsou uplatňovány v celém dodavatelském řetězci, jakož i zvážení pravidel zakazujících běžné odvětrávání a spalování v odvětví energetiky, které by se vztahovalo na celý dodavatelský řetězec až do místa výroby, s výjimkou výjimečných případů nezbytných z bezpečnostních důvodů; trvá na tom, že tento zákaz by se měl vztahovat i na dovoz, a že by proto Komise měla vypracovat pevnou nezávislou metodiku pro posuzování souladu dovozu s požadavky EU;
7. zdůrazňuje, že dobře strukturovaný a účelný systém monitorování, vykazování a ověřování, jak je vhodně popsán ve strategii, a to i pokud jde o dovoz, s cílem zajistit, aby byly pokryty všechny úniky methanu, byly splněny rovné podmínky, bylo podporováno snížení dovozů s vysokými nároky na emise methanu a aby se zabránilo úniku uhlíku, a který rovněž zabrání zdvojování povinností Unie a členských států v oblasti podávání zpráv, bude základem pro přesnější zjišťování a kvantifikaci emisí methanu v rámci hodnotových řetězců a umožní lepší hodnocení výsledků zavedených zmírňujících opatření; zdůrazňuje, že EU by měla převzít vedoucí úlohu v mezinárodní spolupráci při shromažďování údajů, podávání zpráv a podpoře politik a technologických řešení pro další snižování a odstraňování emisí methanu;
8. domnívá se, že přesný systém monitorování, vykazování a ověřování musí vycházet z podrobných zpráv, podrobné studie zařízení a uplatňování nejaktuálnějších emisních

faktorů v celém dodavatelském řetězci; konstatuje, že pravidla pro monitorování, vykazování a ověřování by měla zohledňovat specifika každého odvětví; zdůrazňuje, že vykazované údaje o emisích methanu by měly být veřejné nebo, v případě citlivých informací, dostupné příslušným orgánům a nezávislým ověřovatelům; vyzývá Komisi, aby vytvořila systém ověřování třetí stranou s cílem posoudit a ověřit údaje o emisích v celém dodavatelském řetězci;

9. vyzývá Komisi, aby přijala konkrétní opatření k řešení úniků methanu z velkých globálních zdrojů emisí (tzv. superemitorů), včetně petrochemického průmyslu;
10. je přesvědčen, že výzkum, vývoj a inovace a rychlé zavádění technologií vhodných pro daný účel a nejlepších dostupných postupů ke zlepšení monitorování, vykazování a ověřování, zjišťování a odstraňování netěsností, odvětrávání a spalování a zmírňování emisí methanu ve všech odvětvích jsou základem účinných opatření; podporuje mobilizaci finančních prostředků z programu Horizont Evropa, včetně technologických řešení pro udržitelnou výrobu biomethanu a pro zřízení mezinárodního střediska pro sledování emisí methanu; zdůrazňuje, že náklady na znečištění by neměly být přenášeny na občany v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“;
11. zdůrazňuje význam programu Copernicus a jeho služby monitorování atmosféry při odhalování a monitorování globálních „superemitorů“ i menších zdrojů; zdůrazňuje, že letecké monitorování je klíčové pro odvětrávání, spalování a detekci úniků; zdůrazňuje, že družicové údaje umožňují nezávislé ověření stopy společnosti a usnadňují zapojení do zmírňování; rozhodně podporuje sdílení informací a technologií mezi zúčastněnými stranami v Unii a na globální úrovni a s veřejností s cílem působit jako katalyzátor úsilí o snížení emisí; domnívá se, že nezávislé, srovnatelné, ověřitelné a transparentní údaje o emisích jsou klíčem k získání znalostí o rozsahu problému emisí a k boji proti podhodnocování velikosti a množství úniků rovněž z dovážených fosilních paliv;
12. vyzývá Komisi, aby pokračovala v úzkém dialogu s regulačními orgány, jak je uvedeno ve strategii Komise pro methan;
13. vyzývá prioritně k důkladnému posouzení nákladové efektivnosti opatření navrhovaných v odvětví energetiky, včetně jejich sociálních a environmentálních přínosů, které by mělo zohlednit místní podmínky a specifické aspekty různých částí hodnotového řetězce a poskytnout průmyslu nezbytnou flexibilitu při jejich provádění, aniž by byly ohroženy cíle v oblasti snižování emisí skleníkových plynů; vyzývá Komisi, aby zvažila zavedení povinného rámce pro zjišťování a odstraňování netěsností v celém dodavatelském řetězci, včetně dovoz, který průmyslu v různých částech hodnotového řetězce umožní dosáhnout výkonnostních norem optimálním a nákladově účinným způsobem, s cílem zajistit, aby byly pokryty všechny úniky methanu, byly zajištěny rovné podmínky, podporováno snižování dovozu náročného na methan a aby se zabránilo úniku uhlíku;
14. vyzývá Komisi, aby při přípravě svých budoucích právních předpisů týkajících se emisí methanu řádně zohlednila skutečnost, že investice, které provozovatelé infrastruktury investují do boje proti únikům methanu, by měly být uznávány v rámci regulovaných činností jako signál významu bezpečnosti i udržitelných činností, které by měly regulační orgány motivovat;

15. vyzývá k posílení měření emisí methanu v uhelných dolech, k podpoře osvědčených postupů a šíření nejlepších dostupných technologií a regulačních a fiskálních rámců, a to i s cílem podpořit rozvoj komerčního sběru usnadňujícího využívání methanu z opuštěných lokalit; vyzývá Komisi, aby vypracovala zvláštní program pro řešení emisí methanu z opuštěných, uzavřených uhelných dolů a ropných a plynových vrtů tím, že bude bývalým uhelným dolům poskytovat pobídky k řešení jejich emisí methanu, aniž by to vedlo k podpoře výhod nebo zanedbávání odpovědnosti vlastníků, kteří jsou odpovědní za jejich zakrývání v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“, jak je zakotvena v čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, a aby podpořila spravedlivý přechod uhelných regionů pomocí rozvoje alternativních činností, které jsou v souladu s cílem klimatické neutrality do roku 2050;
16. vítá novou strategii EU pro integraci energetického systému⁶ a její návrhy na dosažení oběhového energetického systému prostřednictvím udržitelného využívání nevyhnutelných odpadů a zbytků pro výrobu bioplynu a biometanu; vyzývá Komisi a členské státy, aby při podpoře rozvoje bioplynu a biometanu plně zvažily oběhovitost, která znamená menší množství odpadu, snížení spotřeby zdrojů a energie a provádění dlouhodobých řešení pro předcházení vzniku odpadů; vyzývá Komisi, aby zvažila způsoby, jak usnadnit rozvoj udržitelného bioplynu a biometanu a současně účinně snížit emise methanu, a aby zajistila zavedení nákladově nejefektivnějších řešení ve všech členských státech s využitím synergií mezi odvětvími a zabráněním nevhodným pobídkám, které by mohly vést k celkovému zvýšení emisí;
17. vítá zvážení právních předpisů o možných cílech, normách nebo jiných pobídkách v souvislosti s energií z fosilních paliv spotřebovanou a dováženou do EU; vyzývá Komisi, aby podmínila veškerý dovoz fosilních paliv do Unie dodržováním předpisů EU o monitorování, vykazování a ověřování (MRV), zjišťování a odstraňování netěsností (LDAR) a pravidel pro odvětrávání a spalování platných pro celý dodavatelský řetězec fosilních paliv až po výrobu a včetně ní;
18. připomíná, že Unie je největším světovým dovozcem fosilního plynu, přičemž tři čtvrtiny plynu a 90 % ropy spotřebované v Unii se dováží; vyzývá Komisi, aby se i nadále aktivně zapojovala do mezinárodních iniciativ a podporovala spolupráci se třetími zeměmi při řešení snižování emisí methanu tím, že bude šířit osvědčené postupy pro nákladově efektivní snižování emisí methanu ve všech segmentech hodnotového řetězce, a podporuje diplomatickou informační kampaň EU zaměřenou na země produkující fosilní paliva a společnosti, aby se staly aktivními v rámci OGMP;
19. připomíná, že je důležité řešit rizika kybernetické bezpečnosti v odvětví energetiky s cílem zajistit odolnost energetického systému; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda jsou zapotřebí další opatření k předcházení útokům proti informačním systémům;

⁶ COM (2020)0299.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	15.7.2021
Výsledek konečného hlasování	+: 45 -: 16 0: 11
Členové přítomní při konečném hlasování	François Alfonsi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Carlo Calenda, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksas, Tsvetelina Penkova, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marek Paweł Balt, Damian Boeselager, Valérie Hayer, Othmar Karas, Jutta Paulus, Sandra Pereira

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

45	+
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Othmar Karas, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Valérie Hayer, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen
S&D	Marek Paweł Balt, Carlo Calenda, Josianne Cutajar, Lina Gálvez Muñoz, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Eva Kaili, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

16	-
ECR	Robert Roos
ID	Thierry Mariani, Joëlle Mélin
The Left	Manuel Bompard, Marc Botenga, Marisa Matias, Sandra Pereira
Verts/ALE	François Alfonsi, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Marie Toussaint

11	0
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
ID	Paolo Borchia, Markus Buchheit, Georg Mayer, Isabella Tovaglieri
NI	Clara Ponsatí Obiols

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se